

Arkivforeningen indbyder til et halvdagsseminar bevaring og konservering af arkivers analoge samlinger. På seminaret vil der være oplæg fra forskellige fagpersoner, der alle arbejder med bevaring af arkivmaterialer.

Konservering af arkivmaterialer

27. oktober 2016 kl. 13-16
Rigsarkivet, Harsdoffsalen
Tøjhusgade 1, 1218 København K

Program:

12:40-13:00 **Ankomst og registrering**

13:00-13:10 **Velkomst ved Arkivforeningen**

13:10-13:45 **Arkivmæssige hensyn – opbevaring og skader v. Asger Svane-Knudsen, Rigsarkivet**

Ifølge Arkivlovens § 8, stk. 1 skal offentlige myndigheder varetage arkivmæssige hensyn, hvilket indebærer, at arkivalier skal opbevares på betryggende måde. Rigsarkivet fører tilsyn med overholdelsen af denne bestemmelse, også overfor offentlige arkiver, og det er derfor også Rigsarkivet, som skal udarbejde genoprettelsesplaner ved skader. Oplægget vil komme ind på de juridiske begreber og fortælle om Rigsarkivets håndtering af skader på offentlige arkivalier og Rigsarkivets indsats for at forebygge skader.

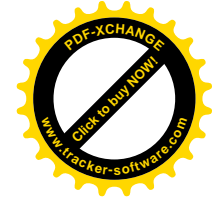
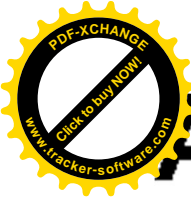
Skader kan være alt fra omfattende brand- og eller vandskader, svamp, støv, skidt samt slid og mishandling.

13:45-14:20 **Nedbrydning og bevaring af arkivmaterialer – papir og blæk v. Birgit Vinther Hansen, Det Kongelige Bibliotek**

Der er stor forskel på, hvordan papir er produceret, og hvor hurtigt forskellige papirtyper nedbrydes. I almindelige tempererede miljøer med fugt, lys og luftforurening kan det også gå forholdsvis hurtigt – også selvom papiret ikke udsættes for fysisk håndtering. En anden væsentlig bevaringsudfordring kan være i forhold til blæktyper, der som jerngallusblæk nedbryder papiret eller moderne blæk, som kan være meget lysfølsomt.

Udover en kort introduktion til papirhistorie og nedbrydningsfaktorer vil oplægget handle om hvad der kan gøres for at forlænge arkivaliers levetid gennem forbedring af opbevaringsforhold.

14:20-14:40 **Pause**

14:40-15:15

Konservering i forskellige grader, emballering og god håndtering på læsesal v. Magdalena Lindskog, Det Kongelige Bibliotek

Prioritering af praktisk behandling i form af stabilisering eller konservering afhænger af flere faktorer. Hvor værdifuld er materialet og hvordan skal det fremadrettet bruges: på læsesal, til udstilling eller i digitaliseret form? Først når dette er diskuteret mellem konserveringsfaglige og dem, som er ansvarlige for en samling, kan en behandlingsplan formuleres. Konservering skal udføres så den originale genstand så vidt muligt fremstår i dens oprindelige form med den patina, som er påført gennem historien. Autenticiteten skal bevares og de informationer som er lagret i genstanden må ikke gå tabt. For at sikre alle informationer bruges en bred vifte af analysemetoder fra både naturvidenskab og humaniora som fx tekniske analyser, kodikologi, papirhistorie og palæografi. I oplægget vil en række muligheder for præventiv bevaring blive gennemgået. Det kan være emballering af sarte eller nedbrudte genstande, og genstande i uhåndterlige størrelser. Dertil kommer god håndtering med forsigtig transport, gode forhold på læsesale og i studierum, som på langt sigt bidrager til bevaringen af genstandene.

15:15-15:50

Bevaring og digital efterbehandling v. Ulla Bøgvad Kejser og Mogens Bech, Det Kongelige Bibliotek

Arkivalier og fotografier kan pga. materialenedbrydning være i fare for at gå til, og det kan derfor være nødvendigt at digitalisere teksten eller billederne og bevare de i digital form, hvis informationer skal bruges og sikres for eftertiden. Når man laver en sådan bevaringsdigitalisering er målet at fremstille en autentisk kopi af originalen med gode bevaringsegenskaber. Samtidig giver en digital optagelse mulighed for at efterbehandle kopien og på den måde fremhæve eller skjule detaljer, hvilket også kan være vigtigt i forskningsøjemed.

I oplægget vil vi beskrive hvordan vi på det Kongelige Bibliotek arbejder med bevaringsdigitalisering, herunder særligt med udvælgelse af materialer til bevaringsdigitalisering, kvalitetssikring, metadata og formater. Vi vil også give eksempler på digital efterbehandling, herunder fremkaldelse af negativer, restaurering af knækkede glasplader og retouchering. Endelig vil vi vide, hvordan multispektral digitalisering for eksempel kan bruges til at visualisere usynlig tekst.

15:50-16:00

Opsamling og afslutning